Výroční zpráva o činnosti školní družiny v roce 2023/2024

Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Hugo Sáňky, Rudice, okres Blansko

Vypracovala: Lucie Sedláková

V Rudici 25. 8. 2024

Mgr. Klaibová Lenka
ředitelka školy

Obsah

1. Charakteristika školní družiny
1. Vzdělávání pedagogických pracovníků
2. Výchovná a vzdělávací činnost, údaje o aktivitách
3. Hodnocení dětí a kontrolní činnost

1. Charakteristika ŠD

Školní družina (ŠD) je součástí Základní školy a Mateřské školy Hugo Sáňky v Rudici. Má kapacitu 50 účastníků. Na škole jsou dvě oddělení. První oddělení ŠD má své vlastní prostory a tvoří ho dvě místnosti. Nábytek je zde opotřebovaný, ale celkový vzhled příjemný. Vybavení je přiměřené a účelně splňuje podmínky pro uskutečňování zájmového vzdělávání. Uspořádání vyhovuje pracovním i relaxačním aktivitám, ale velikost místnosti není příliš veliká, a tak kromě tohoto prostoru využíváme ke svým činnostem i učebnu hudební výchovy a kmenovou třídu pro 1. ročník s interaktivní tabulí. Prostory 2. oddělení ŠD tvoří kmenová třída 4. a 5. ročníku. Dle potřeby odklízíme lavice a prostor přizpůsobujeme hře dětí. Nechybí zde ani matrace a koberec z pěnového puzzle k odpočinku. Dále obě oddělení využívají tělocvičnu, při aktivitách venku také ve velké míře hřiště a školní zahradu, na které je umístěn altán, chatka pro hračky a koloběžky MŠ a ŠD, pískoviště, houpačky, prolézačky a koutek s vyvýšenými záhony, kde si děti mohou vyzkoušet základy pěstování. Nově jsme ve spodní části zahrady vybudovali společně s dětmi hmatový chodník. Plně také přes rok využíváme dětské hřiště na Tumperku, kde jsou houpačky a prolézačky pro větší děti. Správce tenisových kurtů v Rudici nám umožňuje využívat sportoviště v daném objektu, kde se kromě tenisového hřiště nachází i hřiště na plážový volejbal a kamenné stoly na stolní tenis.

Provoz školní družiny probíhal ve dvou blocích:

- ranní družina 6,45 – 7,45 hodin
- odpolední družina 11,45 – 16,10 hodin - 1.oddělení
  13,00 – 15,00 hodin - 2.oddělení

Poplatek v tomto roce byl placen měsíčně ve výši 120,- Kč (40,-Kč provozní poplatek za ŠD a 80,-Kč třídní fond) u vedoucí školní jídelny a byl v plné míře využit na pomůcky potřebné ve školní družině (výtvarný materiál, sportovní potřeby, hry, knihy …) a na neinvestiční náklady provozu družiny.

Školní rok 2023/2024 jsme zahájili v počtu 49 žáků navštěvujících 1.- 5. ročník a z tohoto celkového počtu se nám k pravidelné docházce do ŠD přihlásilo celkem 40 dětí. Poté se v průběhu první poloviny roku přihlásily další tři žáci. V druhé polovině byl již stav neměnný a pravidelnou školní docházku absolvovalo 43 dětí. Oddělení ŠD navštěvovalo 29 děvčat a 14 chlapců. Jsme rádi, že bylo vyhověno všem zájemcům, kteří si podali přihlášku a doufáme v jejich přízeň i nadále.

Za správný chod ŠD odpovídaly tři vychovatelky. Odpolední družina fungovala pod vedením vychovatelky Lucie Sedlákové (1.oddělení) a Jany Klímové, DiS. (2.oddělení). Ranní družinu měla tentokrát na starosti Eva Pilitowská, Ing., která vykonávala i činnost asistentky v 1. oddělení v rozsahu dvou hodin denně.

2. Vzdělávání pedagogických pracovníků

Všechny vychovatelky měly odbornou kvalifikaci a během školního roku si prohlubovaly svoje znalosti a dovednosti samostudiem pedagogické literatury, četbou odborných časopisů a absolvováním různých webinářů. Vykonávaly dozor při obědě, kde dbaly na správné stravovací návyky a pomáhaly při školních akcích. Zastupovaly pedagogy při dlouhodobější absenci a pomáhaly vzájemně udržovat správný chod školy.

3. Výchovná a vzdělávací činnost, údaje o aktivitách

Školní družina naplňuje vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. To probíhá podle školního vzdělávacího programu, určeného žákům ZŠ 1.stupně. Obsah je zaměřen na oblast "Člověk a jeho svět" a rozdělen do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitosti přírody a Člověk a jeho zdraví). Délka vzdělávání je dána věkovou kategorií žáků. Naše činnost vychází z vypracovaných měsíčních plánů a z individuálních potřeb dětí. Plán popisuje činnosti, které v daném měsíci ŠD organizuje a jsou v něm nabízeny činnosti a aktivity pro žáky různých věkových kategorií. ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu roku dle zájmů dětí či změnou okolností doplnit nebo upravit.

Cílem našeho ŠVP je umožnit žákům odreagovat se a uvolnit před a po vyučování, naučit je aktivně a smysluplně využívat volný čas. Snažili jsme se o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování. Aktivity byly rozděleny na odpočinkové, zájmové a rekreační. Při přípravě na vyučování byly zařazeny činnosti rozvíjející znalosti, zručnost, dovednost, fyzickou zdatnost, ale také činnosti, při nichž děti relaxovaly a regenerovaly své síly, a to vše v souladu s požadavky na psychohygienu. Některé činnosti byly malinko pozměněny nebo doplněny. Činnosti školní družiny byly různorodé, vzájemně se prolínaly, pravidelně střídaly a navazovaly na sebe. Vycházely z aktuální situace, konkrétního počasí a ročního období, ale především také z požadavků dětí. Pokud bylo vhodné počasí, každý den byl zařazen pobyt venku na hřišti, procházky v okolí spojené s poznáním a dopravní výchovou. Při nepříznivém počasí byla činnost ve vnitřních prostorách zaměřena na smysluplné využívání volného času a dětem bylo nabízeno dostatečné množství námětů pro společnou nebo samostatnou činnost. Hlavní a nejdůležitější složkou naší činnosti ovšem zůstala výchova slušného chování. Vedli jsme děti ke vzájemnému respektu a toleranci, úctě k sobě i druhým, ke kulturním hodnotám. Učili jsme děti spolupracovat, vedli jsme je k pracovitosti.

Většina zájmových činností v zájmovém vzdělávání probíhala formou her a soutěží, při procházkách do okolí a dotkla se všech oblastí výchovy, tj. výtvarné, dramatické, hudební a pohybové. Zájem o družinu a správné chovaní u dětí jsme se letos snažili zvýšit celoroční hrou s názvem "PROMĚŇUJEME SE, VYVÍJÍME". Žákům byli vysvětleny pojmy, jako je metamorfóza a evoluce, rozdíly mezi těmito pojmy, a to pomocí dokumentu z ČT-edu. Na pomoc jsme si také vzali příklad přeměny motýlů a o evoluci hovořili hlavně v souvislosti s dinosaury, které většina dětí zbožňuje. Tento symbol jsme využívali k výzdobě třídy, ke hrám a vkládali ho do výukových materiálů. Žáci byli rozděleni do 3 smíšených skupin a barev, tak aby byla zajištěna spolupráce a pomoc starších žáků mladším. Děti do svých vyrobených deníčků sbíraly razítka, za které dostávaly drobné sladké odměny. Cílem bylo nasbírat nálepek co nejvíce, ty nalepovaly do plánku a snažily se dosáhnout pole se symbolem dárku. Na konci roku byla hra vyhodnocena, za snahu obdrželi všichni drobný dáreček a těm kterým se podařilo dosáhnout pole s dárkem, vyplacen příslušný počet dárků formou hry na školní zahradě. Na letošní výlet závěrem roku jsme se vydali do papouščí zoo v Bošovicích a do "PAPILONIE", kde jsme pozorovali motýly, jejich zakuklení a připomněli si tak začátek roku, kdy jsme si povídali o metamorfóze. Na evoluční změny bychom se chtěli více zaměřit v příštím roce, v tomto tématu pokračovat dále a pozvat dinosaury k nám do školy nebo se za nimi vydat na výlet.

Školní družina respektuje individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Spolupracuje se školou i s rodiči těchto handicapovaných žáků. Dle stupně a charakteru handicapu umožňuje jejich začleňování do činností, jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení je na tyto žáky brán ohled.

Aktivity probíhaly jako v ostatních letech nejen v rámci družiny, ale i ve spolupráci s třídními učiteli, mateřskou školou, školní jídelnou, rodiči a za účasti ostatních žáků školy, kdy rodiče a žáci vyšších ročníků ochotně pomáhali s organizací pořádaných akcí, tak aby byla plně zajištěna bezpečnost dětí. Rodiče byli o plánovaných akcích a činnosti ŠD informováni prostřednictvím

deníčků a pomocí sms či webových stránek školy a žáci předem řádně proškoleni. Akce proběhly bez potíží a žáci se chovali velice slušně a organizovaně.

Výrobky, které žáci v ŠD vytvořili, dělaly dětem radost nejen doma, ale byly použity k výzdobě ŠD, školy a při akcích. Především pak při vánočním jarmarku a jarním jarmarku pořádaném při příležitosti 30.výročí od založení muzea na větrném mlýně v obci Rudice.

Údaje o aktivitách:

PODZIM:

- Žáci se seznámili s organizací ŠD a byli poučeni o bezpečnosti v ŠD
- Seznámili se s tématem celoroční hry "Proměňujeme se, vyvíjíme." a zahráli si úvodní hru, kde se děti vrátily v čase do „DOBY LEDOVÉ“
- Sestavili jsme si družinová pravidla a rozdělili se do skupin
- Kamarádi – poznáváme se, každý si hledá svého kamaráda
- Podzimní tvoření – výzdoba školy (Podzimní paní, dýně, ježci atd.)
- Úklid školní zahrady a zahradního domku, sběr jablek na obecním pozemku-obec nám za odměnu nechala jablíčka vymoštovat
- Hmatový chodník – společná práce dětí, vychovatelek a rodičů, použití různorodého materiálu
- Ochutnávka – poznáváme chutě, procvičujeme zrak a čich
- Drakiáda – výroba draků ve skupinkách, pouštění draků, odměny, opékáme jablíčka a pečeme brambory v popelu (po stopách našich předků, aneb co se jedlo dříve...)
- Rok – roční období, měsíce, podzim je tu – znaky, pranostiky atd.
- Strašidelné odpoledne – A zase ty strašidla! (malování, převlékání, strašidelné občerstvení) a zábavné odpoledne v tělocvičně (balónková zábava a hry s balónky)
- Podzimní les – poznáváme stromy, plody a sběr kaštanů a žaludů, hrátky s plody a listy stromů

ZIMA:

- Přišel k nám Mikuláš – nadílka, pracovní listy, videotéka (Chaloupka na vršku-Jak to bylo na Mikuláše, Legenda o sv. Mikulášovi
- Radovánky na sněhu – stavění sněhuláků, hry, klouzačka atd.
- Výzdoba školy – Paní zima
- Vyrábíme na jarmark:

Pletli jsme čepice a čelenky, vyráběli nástěnné hodiny, náramky, rámečky, šperky, věnce, svícny, baňky, stromky z větví, provazu i šišek, malovali na hrníčky, pracovali s tavnou pistolí a keramikou

- Projektový den – seznamujeme se s fino – hmotou, vyrábíme lžíce se zvířátky
- Dopis Ježíškovi
- Příprava na Vánoce:

Vyrobili jsme vánoční dekorace, nazdobili stromeček a napekli cukroví, připomněli si vánoční zvyky, pustili si koledy...

A Ježíšek tentokrát konečně přišel, nadělil nám dárky a také jsme si mezi sebou rozdaly dárečky, které jsme si vzájemně vyrobili za pomocí pěnové hmoty a silikonové formy (přívěsek na klíče-medvídek)

- Příroda v zimě – pozorujeme zimní přírodu, počasí, zkoumáme led a sníh, krmíme ptáčky a zvěř
- Karneval – výroba masek a kostýmů, dekorace, zábavné odpoledne plné her a odměn, tentokrát bez klaunů, na téma „BUBLINA“ (děti prožily radostné chvíle ze žvýkačkové bubliny, obří skákací balónové bubliny, a hlavně z mega bublifukových bublin, do kterých se úspěšně i neúspěšně pokoušely uvěznit)

JARO:

- Jaro je tady – dekorace, experimenty se semínky, zakládáme záhony a pěstujeme vlastní plodiny
- Výzdoba školy – Jarní paní
- Den země – jarní úklid školy i okolí
- Velikonoce – barvení vajec, výroba dekorací, soutěž o hledání vajec, pečeme perníková vejce a mazancové zajíčky
- Pálení čarodějnic – tradiční výroba čarodějnice na spálení a čarodějnic na památku – poskládej si svoji čarodějnici, soutěže a odměny v podobě prstů z lineckého těsta a hadů z listového těsta a různých želé bonbónů ve tvaru očí, zubů, myší atd. (počasí nám nepřálo a tak se část soutěží konala i v tělocvičně), na závěr si děti ve svých čarodějných kostýmech pochutnaly na špekáčku v podobě pavouka a červa
- Beseda v rámci čtenářské gramotnosti s Galinou Miklínovou (výtvarnice a ilustrátorka) a Petrem Stančíkem (spisovatel dětských knih)
- Den matek – výroba kytky z pěnové hmoty a přáníčka
- Jarmark (pořádaný ke 30.výročí založení muzea ve větrném mlýně v Rudici) – s dětmi jsme připravili spoustu výrobků, hlavně z keramiky, také šperky, krabičky, cedulky na dveře atd.
- Karneval-výroba masek a kostýmů, dekorace, zábavné odpoledne plné her a odměn, tentokrát bez klaunů, na téma „BUBLINA“ (děti prožily radostné chvíle ze žvýkačkové bubliny, obří skákací balónové bubliny, a hlavně z mega bublifukových bublin, do kterých se úspěšně i neúspěšně pokoušely uvěznit)

LÉTO:

- Práce a zábava na zahradě, tvoříme z písku – nezapomněli jsme také na relaxaci a osvěžení v horkých letních dnech (hrátky s vodou), úklid zahradního domku, práce na naší zahrádce (poznáváme květiny a bylinky, sklízíme vypěstované produkty)
- Procvičování učiva – pomocí pracovních listů, her a soutěží si doplňujeme a utvrzujeme poznatky získané z celoroční hry a sbíráme poslední bodíky
- Den dětí (tentokrát ve spolupráci s animátorem volného času s panem Tomášem Bílkem) – ukázka žonglování pomocí různých žonglovacích pomůcek zábavnou a vtipnou formou, během ukázky probíhala vzájemná intervence mezi žáky a animátorem, děti si posléze všechny pomůcky mohly sami odzkoušet a ty které je nejvíce zaujaly se chystáme zakoupit
- Přijela k nám pouť-děti měly možnost strávit odpoledne na kolotočích
- Den otců-přáníčka, dárek
- Dopravní výchova – učení hrou, soutěže a hry na zahradě
- Sklizeň - ochutnávka vlastnoručně vypěstované zeleniny (hrách, ředkev, salát atd.)
- Vyhodnocení celoroční hry – odměněny větším dárkem byly děti s největším počtem razítek, hodnotili jsme nejúspěšnější dívky a chlapce a to celkově, ale i ve skupinách apod., ostatní dostali drobné dárky
- Loučení s páťačkami – podepisování fotografií a předání drobných upomínkových předmětů
- Výlet:

Celodenní výlet autobusem do papouščí zoo v Bošovicích. Kromě různých druhů papoušků a odborného výkladu, si děti mohly pohladit kozy, morčata, želvu a měly možnost si i něco zakoupit. Poté jsme se přesunuli do centra Brna, kde se nachází motýlí dům. Zde jsme se opět setkali se želvou a s různými druhy motýlů, viděli jsme i jejich zakuklení a dozvěděli se něco z jejich života. Ti, kteří měli ještě nějaké peníze, využili možnosti si opět něco koupit. Výlet se uskutečnil za přísného dohledu pedagogů.

- Hurá na prázdniny – poučení o bezpečnosti, rozloučení s páťáky – drobné dárky

5. Hodnocení dětí a kontrolní činnost

Ve školní družině máme společně s dětmi velmi příjemné pracovní prostředí a jsem velmi ráda, že jsem nemusela řešit žádné kázeňské přestupky. Děti se většinou chovaly zcela v souladu s vnitřním řádem ŠD a školním řádem ZŠ. Noví kamarádi z 1. ročníku se velmi rychle začlenili a navázali ve školní družině velmi hezké kamarádské vztahy.

Činnost školní družiny je kontrolována vedením školy, v průběhu roku nebyly zjištěny žádné vážné nedostatky. Spaní ve škole a pasování žáků 5. ročníku – akce školy, které jsme se zúčastnily i my vychovatelky, drobné nedostatky byly ihned odstraněny.

Velké poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podílí na činnosti školní družiny!